

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO

Vastaava

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri

Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 10
Lokakuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

40. vuosikerta 1935

ROVASTI HUUGO HENRIK NYBERG

Suomen kuuromykkiä on kohdanut suuri suru. Heidän oma pappinsa, rovasti Huugo Henrik Nyberg kuoli vaikean sairauden kestätyään sunnuntaina syyskuun 8 päivänä Helsingissä. Hänessä kuuromykät menettivät uhrautuvan ja auttavan ystävänsä. Hänen paikkaansa on vaikea täyttää.

Rovasti Nyberg oli syntynyt Laukaassa 16 päivänä lokakuuta 1873 ja oli siis kuollessaan lähes 62 vuoden ikäinen. Tultuaan ylioppilaaksi Jyväskylän lyseosta 1892 ja päätettyään opintonsa vihittiin hänet papiksi 1898. Sen jälkeen hän palveli ylimääräisenä pappina Mikkelissä ja Ristiinassa, jolla ajalla hän tutustui kuuromykkäin opetukseen Mikkelin kuuromykkäinkoulussa. Kuuromykät ja heidän opetusensa miellyttikin nuorta pappia ja hän päätti antautua heidän papikseen. Vuoden 1908 alusta määräsi Porvoon tuomiokapituli pastori Huugo Nybergin virkaatekeväksi kuuromykkäin matkapapiksi itäiseen piiriin, joka käsitti puolet Suomenmaata. Samana vuonna toukokuun 1 päivänä määrättiin hänet vakinaiseksi sanottuun virkaan. Siitä lähtien hän toimi kuuromykkäin pappina yli 27 vuotta. Tänä pitkänä aikana hän teki lukuisia matkoja maassamme kuuromykkäin keskuuteen, johdattaen heitä ijäisyyslähteille, opettaen, lohduttaen, auttaen ja ohjaten heitä. Hänen toimestaan Helsingin kuuromykät saivat oman kirkkonsa, ensimmäisen ja ainoan Suomessa. Se sijaitsee Helsingin Suurkirkon sivustalla. Hän perusti myöskin Tampereen ja Helsingin kuuromykkäin seurakuntain kirkkoneuvostot hengellisten asiain elvyttämiseksi.

Paitsi hengellisiä ja papillisia toimia ja tehtäviä teki rovasti Nyberg myöskin tunnustusta ansaitsevaa henkistä työtä kuuromykkäin hy-

väksi. Siitä on eritoten mainittava hänen esitelmätoimintansa. Halliten täydellisesti viitotomakieltä osasi hän viittoen ja puhuen esittää asiat kuuromykille havainnollisesti ja ymmärrettävästi. Paitsi esitelmätoimintaa harrasti hän muullakin tavoin huomattavasti koulunkäyneiden kuuromykkäin valistustyötä.

Saarna- ja valistustyönsä ohella rovasti Nyberg ehti harrastaa kirjallistakin toimintaa. Hän laati Katekismuksen ja Kristinopin kuuromykkiä varten, jota käytetään oppikirjana suomenkielissä kuuromykkäinkouluissa. Hän kirjoitti kuuromykille helppotajuisia kirjasia, m.m. Sofia ja Angeliqve Bovalliuksen muisto ja Koti. Vuodesta 1908 hän toimitti Kuuromykkäin lehteä viime kevääseen asti. Tällä ajalla lehti kehittyi vaatimattomasta vihkosesta arvokas- ja runsassisältöiseksi kuvitetuksi lehdeksi, joka jakoi hyvää ja hyödyllistä lukemista sadoille kuuromykille ympäri Suomea. Tämän lisäksi joutui vuodesta 1908 hänen toimitettavakseen maamme ruotsinkielisten kuuromykkäin lehti, Tidskrift för Dövstumma, joka hänen aikanaan sai uuden ja kehittyneen leiman.

Suomen Kuuromykkäinliiton toimintaan rovasti Nyberg osallistui erittäin ansiokkaasti. Hän toimi pitkät ajat sen sihteerinä ja viimeisinä vuosina puheenjohtajana. Sihteerinä hän järjesti Liiton kokoukset ja laati niihin esittelylistat sekä kirjoitti niiden pöytäkirjat, ohjaten sen toimintaa myötä- ja vastatuulella. Hänen aikanaan Liiton työ laajeni ja monistui, käsitäten nykyään 24 haaraosastoa, joiden avustajana ja neuvonantajana sekä isällisenä tukena vainaja sai olla.

Asuen Helsingissä rovasti Nyberg joutui myöskin toimimaan Helsingin kuuromykkäin-yhdistyksessä, jonka työtä hän monella tavoin

Kirkkoherra Pinomaan toimittama ruumiinsiunaus.

auttoi. Kiitollisuudeksi siitä yhdistys kutsui hänet kunniajäsenekseen hänen täyttäessään 60 vuotta, osoittaen silloin muullakin tavoin kiitollisuuttaan ja kunnioitustaan hänelle.

Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen työkään ei ollut rovasti Nybergille tuntematonta. Monilla matkoillaan kuuromykkäin keskuudessa hän toimitti Auttajayhdistyksenkin asioita. Ja työn keskityksen vuoksi hän harrasti Kuuromykkäinliiton ja Auttajayhdistyksen yhteistoimintaa, toivoen siitä koituvan suurempaa siunausta kuuromykkäin työlle.

Matkoillaan Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan, Sveitsiin, Belgiaan, Saksaan ja Tshekkoslovakiaan rovasti Nyberg tahtoi laajemmin tutustua kuuromykkäin työhön. Monet kirjoitukset näiltä opintomatkoilta todistavat perehtyneisyyttä mainittujen maiden kuuromykkäin valistustoimintaan. Etenkin Skandinaavian maissa hän solmi hyviä ja pysyviä ystävyysuhteita sikäläisten kuuromykkäin matkapappien kanssa, saaden heiltä uusia työalaansa herättäviä vaikutelmia. Hän osallistui sitäpaitsi ulkomaalaisiin kuuromykkäin kongresseihin ja juhliin. Niinpä hän esimerkiksi oli mukana Samuel Heinicken 200-vuotisriemujuhlissa Hampurissa, edustaen siellä Suomen kuuromykkäitä.

Rovasti Nyberg oli lisäksi musikaalinen henkilö. Hän johti neljäntäkymmentä vuotta Helsingin NMKY:n sekakuoroa. Viimeisen kerran hän esiintyi kuoroineen viime keväänä Kuuromykkäinliiton 30-vuotisjuhlassa NMKY:n juhlasalissa. Hän niinkään sävelsi useita hengellisiä lauluja.

Rovasti Huugo Nyberg esiintyi pappina vakavana ja arvokkaana. Sentähden kuuromy-

kät rakastivat häntä. Ihmisenä hän oli hyvä, ystävällinen ja miellyttävä persoona. Sentähden kaikki, jotka joutuivat hänen tuttavuuksiinsa, pitivät hänestä.

J. K. Palomaa.

* * *

Rovasti Huugo Nybergin hautaus tapahtui syyskuun 14 päivänä Helsingin Läntisellä hautausmaalla lukuisan tuttava- ja ystäväjoukon läsnäollessa syvästi mieleenpainuvan ja herttaanjuhllallisen mielialan vallitessa. Ruumiinsiunaus toimitettiin hautausmaan kappelissa. Hautaustoimitus alkoi urkuprelaudiolla, jonka jälkeen NMKY:n sekakuoro lauloi virren: Mä että täältä erkanen. Sen vaiettua siunasi kirkkoherra Lennart Pinomaa vainajan ruumiin ikuiseen lepoon. Ruumiinsiunausta avusti pastori O. Myyryläinen lukemalla raamatunlauseen. Siunauksen loputtua kuoro lauloi: Mä lepään luona Jeesuksen. Omaisten laskettua seppeleensä laski tarkastaja U. Kierimo Suomen Kuuromykkäinliiton seppeleen, puhuen kauniisti vainajan muistolle. Helsingin Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen johtokunnan seppeleen laski puheenjohtaja, professori E. Gulin. Seppeleitä laskettiin sitten Turun, Kuopion, Mikkelin, Oulun, Jyväskylän ja Porvoon kuuromykkäinkoulujen sekä useiden kuuromykkäinyhdistysten — Helsingin, Turun, Tampereen, Porin, Hangon y.m. — puolesta. Pastori O. Myyryläinen laski seppeleen omasta ja virkatoverinsa, pastori J. Karhun puolesta. Ruumisarkulle laskettiin sitä paitsi eräiden yhdistysten ja lukuisain yksityisten henkilöiden seppeleet. Soitettaessa urkuprelaudiota ja kuoron laulaessa kannettiin ruumisarkku hautaan, jonka kumpu peittyi ihanista kukkaseppeleistä. Haudalla esittivät kuuromykät viittoen hiljaista lauluaan, ja yhteisesti laulettiin lopuksi Sun haltuus rakas isäni.

Hautaustilaisuudesta siirryttiin viettämään vainajan muistoa Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen juhlasaliin.

ROVASTI HUUGO NYBERG

Meillä on jälleen raskas velvollisuus merkitä risti koko kuuromykkäinmaailman tuntemaan ja rakastamaan nimen ylle. *Huugo Nyberg*, kuuromykkäin ensimmäinen matkapappi, heidän isällinen ystävänsä ja uskottunsa ei enää ole joukossamme. Hän on mennyt Herransa iloon, hän on saanut sen hyvän, mutta me, kuuromykät ja heidän ystävänsä, me seisomme surren hänen paariensa ääressä.

Huugo Nybergin ulkoisen elämän piirteiden esittäminen ei vie suurta aikaa. Hän oli syn-

tynyt vuonna 1873, tuli ylioppilaaksi 1892, vihittiin papiksi 1898 ja vuonna 1908 hän ryhtyi kuuromykkäin matkapapin tehtäviin ollen tässä tehtävässään kuolemaansa saakka.

Niin, hänen ulkoisen elämänsä käännteet eivät olleet huomiota herättäviä, mutta kukapa meistä voisi aavistaa mitä kaikkea mahtui tuon vaatimattoman kehyksen sisään? Hän kulki keskellämme niin hiljaa, niin vaatimattomasti, väistäen kaikkea, mikä voisi kiinnittää huomion häneen, — mutta kuinka täynnään työtä ja vaivaa tämä elämä oli, kuinka täynnä rakkautta ja tunnetta kovaosaisia kohtaan, jotka hän oli valinnut omaksi joukokseen, — tätä ei kukaan meistä pysty oikein ymmärtämään. Tämä oli hiljaisuuden työtä Herran kasvojen edessä, ja meille riittää tietoisuus, että *yksi* on seurannut pienintä piirtoa myöten tätä kaikkea.

Vaatimattoman paikan oli Huugo Nyberg valinnut vapaaehtoisesti itselleen. Tämä ei ollut työtä, josta olisi paljon puhuttu tai ylistetty suuren yleisön keskuudessa. Kuuromykkäin sielunhoito oli tehtävänsä, etsiä heitä — usein vain yhtäkin pienestä erämaan mökistä — tai myös pitää jumalanpalveluksia »hiljaisuuden lasten» pienelle parvelle matkan sattuessa kaupunkiin. Mutta tämä työ muodostui suureksi sen kautta, että se suoritettiin peittämättömällä uskollisuudella ja rakkaudella. Se oli uhrattavaa työtä, missä hän itse sai aina olla antajana. Se ei ole helppoa. Mutta hän suoritti tehtävänsä ilolla. Ei hän etsinyt omaansa, vaan kulki uskollisesti Herransa jälkiä sillä tiellä, jonka hän nuoruudessaan oli itselleen valinnut.

Hän oli keskeisin henkilö kuuromykkäin järjestötyössä. Suomen Kuuromykkäinliiton sihteerinä, myöhemmin puheenjohtajana ja sen edustajana oli hän työn keskipisteenä. Sitäpaitsi hän oli Kuuromykkäin lehden vastaavana toimittajana ja huolehti kuuromykkäin joululehden julkaisemisesta useat vuodet.

Suomen Kuuromykkäin liiton varap. johtaja Urho Kierimo puhui Huugo Nybergin muistolle. Seppeleen laski E. Karilas.

Tässä on vain yksinkertainen ulkoinen piirto siitä, mitä Huugo Nyberg merkitsi kuuromykkäille. Mutta jo tästäkin selviää, että olemme kärsineet suuren tappion ja että on vaikea täyttää nyt tyhjäksi joutunutta paikkaa. Eihän ole paljon niitä, jotka olisivat antautuneet työhön kuuromykkäin keskuudessa ja kun Huugo Nybergin kaltainen henkilö poistuu tästä pienestä joukosta, tunnetaan kaipaus ja tyhjyys sitäkin suuremmaksi. Tuntuu kuin tappio olisi korvaamaton.

Jokatapauksessa on varmaa, että ensimmäisen kuuromykkäin matkapapin kuva on unohtumattomasti jäänyt kuuromykkäin mieleen, ja kiitollisuudella, rakkaudella ja kunnioituksella mainitaan hänen nimensä joukossamme.

Rauha hänen muistolleen.

Elma Ignatius.

ERÄS VASTALAUSE

Syyskuun alkupäivinä tuli Ranskasta kirjelmä, jossa pyydettiin kaikkia maailman kuuromykkäitä yhtymään vastalauseeseen sen vuoksi, että siellä oli eräs kuuromykkäinopettaja kirjoittanut suuren yleisön luettavaksi oudon mielipiteen, että kuuromykkäinopetuksen perustaja Abbe de l'Epée oli tehnyt suuren vahingon kuuromykkäille, kun perusti *viittomakoulun*, ja sen kautta puheopetuksen käytäntöontulo muka viivästyi. — Siis sama väite kuin: ellei hevosia olisi ollut, olisi auto keksitty ehkä muutama tuhat vuotta aikaisemmin.

Toinen opettaja taas oli kirjoittanut kuuromykkyyden johtuvan suurimmaksi osaksi juopoudesta, sukupuolitaudeista y.m. huonosta elämästä.

Ranskalaiset kuuromykät olivat niin suuttuneet, että vaativat näitä kahta opettajaa erotettaviksi, koska he kuuromykkäin opetuksella leipänsä ansaiten halvensivat kuuromykkäin-

Kukilla peitetty hautakumpu.

opetuksen perustajan muistoa ja samalla häpäisivät kuuromykkiä ja heidän vanhempiaan suuren, asioita tuntemattoman yleisön silmissä, jolla muutenkin on kuuromykistä varsin nurinkuriset käsitykset.

Kuuromyökkäinliiton Keskushallitus pohti asiaa perusteellisesti ja päätti yhtyä ranskalaisten vastalauseeseen, mutta katsoi, ettei vieraan maan opetusoloihin sekaantuminen kuulu meille, vaan saavat ranskalaiset itse hoitaa eroittamisasian siten kuin parhaaksi katsovat.

JOULULEHTIEMME LEVITTÄMINEN

Parhaillaan on kirjapainossa valmistettavana *Kuuromyökkäin Joulu* ja *Dövstummas Jul*, Suomen Kuuromyökkäinliiton jokavuotiset, kaikille rakkaiksi käyneet joulujulkaisut. Niitä odottavat, paitsi tietenkin itse kuuromykät, myöskin heidän kuulevat ystävänsä, jotka ovat tottuneet niiden välityksellä saamaan tietoja hiljaisten maailmasta ja uhraamalla viisimarkkasensa saamaan itsellensä joululukemista samalla kun auttavat kuuromyökkäin sivistyspyrintöjä. Joululehtien kautta Suomen Kuuromyökkäinliitto saa toimintaansa varten rahaa, sillä niukka valtionavustus ei riitä edes osaankaan välttämättömiä menoja.

Joululehtiemme toimitukseen on rovasti Huugo Nyberg-vainajan tilalle tullut uusi mies, Liiton varapuheenjohtaja, tarkastaja *Urho Kierimo*, jonka maamme kuuromykät ovat tulleet huomaamaan olevan heidän todellinen ystävänsä, joka tahtoo edistää kuuromyökkäin asiaa, kuuromyökkäin parasta niin henkisesti kuin aineellisesakin suhteessa. Uskomme, että hänen johdollaan Liittomme toiminta pääsee edistymään enemmän kuin tähän asti.

Maamme kuuromykät ovat tottuneet odottamaan ja vaatimaan, että Liiton hallitus hankkii rahaa kaikkeen toimintaan. Se ei ole oikein. Hallitus yksin ei voi paljoa, siihen tarvitaan aina jäsenistön apua. Kuuromykkiä on maassamme noin neljä tuhatta henkeä. Heistä jokainen voi paljon vaikuttaa yhteisen asiamme hyväksi. Kun nyt on kysymyksessä meidän omien joululehtiemme myynti, vetoaa Liiton hallitus jokaiseen kuuromyökkäinyhdistykseen, jokaiseen jäsenene, että he tekisivät kukin erikseen ja kaikki yhdessä parhaansa, että *saisimme joululehteämme kaupaksi koko painosmäärä, 10,000 suomalaista ja 5,000 ruotsalaista*. Jos kaikki nämä menisivät kaupaksi, saisi Liitto jo 75,000 markan tulon, josta tosin vähennetään painatus-, postitus-, myynti- y. m. kustannukset, jotka nekin nousevat huomattavaan summaan. Sillä määrällä, joka jää ylitse, voitaisiin tehdä paljon järkiperaista työtä ensi vuonna kuuromyökkäin hyväksi.

Liiton Keskushallitus on päättänyt tänä vuonna antaa Joululehtiämme myyville asiamiehille palkkiota seuraavasti:

3—10 kpl. myynnistä	10 % eli	50 p. kpl.
11—50 „ „	15 % „	75 „ „
yli 51 „ „	20 % „	1 mk. „

Olisi tarkoituksenmukaista, jos Kuuromyökkäinyhdistykset jokaisella paikkakunnalla voisivat ottaa myynnin

Nyt on tullut Ranskasta taas kirjelmä, jossa kiitetään avusta, mainiten, että kaikki kuuromykät ja heidän todelliset ystävänsä kunnioittavat Abbe de l'Epéen muistoa entistä enemmän silloin kun sitä yritetään hävätä. — Olemme vakuutetut, että Suomenkin kuuromykät seisovat liittonsa julkilausuman takana. Sehän on pääasia, että kuuromykät pääsivät osalliseksi sivistyksestä, luku- ja kirjoitustaidosta, jolla he voivat itseänsä kehittää ja jonka avulla saavat paremmin leipänsä ansaituksi aikaisemmin kuin mitä muuten olisi puhekoulujen perustamista odotellessaan ollut mahdollista.

LEHTEMME VASTAAVA TOIMITTAJA

Rovasti Huugo Nybergin kuoleman johdosta on Kuuromyökkäin Lehdelle valittu uusi vastaava toimittaja, tarkastaja *Urho Kierimo*. Hänet tunnetaan hyvin maamme aikaansa seuraavissa kuuromyökkäipiireissä. Nuorena, kyvykkäänä opettajana ja kasvattajana toivomme hänestä olevan paljon hyötyä tämänkin lehden lukijoille.

Uusi mies, uudet tavat, mutta vanha, kestävä pohja antanevat Kuuromyökkäin Lehden ja Kuuromyökkäinliiton työlle parempaa vauhtia sen jälkeen kun vanha, väsynyt, mutta suuresti rakastettu ja kunnioitettu johtajamme rovasti Huugo Nyberg on siirtynyt ansaitsemaansa lepoon.

RUURI KÄVI KUOPIOSSA

Serkku ja minä puhuimme näyttelemisestä ja innostumme naamioimaan itsemme. Minun naamatauluni loistaa juuri maalista, kulmat hiihellä vedettyinä, poskilla punaiset maaliläikät, suu karmosiininpunaisena ja serkku vielä koreampana. Kesken kaiken ilmoittaa mamma parin vieraan tulon. Hypähdän ovelle ja olen vaipua maan alle. Toinen vieras on Eva ja toinen — Ruuri.

Päivää, sanoo Ruuri ja puistaa kättäni. — Sotamaalausko, vai —? Miksei! Sinusta saan ensimmäisen »uhrin». Tervetuloa! Minä otan kasvoilleni oikein teatterihymyn. Pahoin pelkään sen näyttäneen nololta irvistykseltä. Saatua vieraat istumaan kamarin puolelle ryntään päistikkaa keittiöön ja pistän pääni vesihanan alle. Sinne se menee koko »sotamaalaus».

Istutaan, juodaan kahvit ja jutellaan kuulumisia. Ruuri tuo tuulahduksen »suuresta maailmasta». Hän kertoo tuoreimmat uutiset niistäkin Lontoon olympialaisista.

Illalla pitää Ruuri esittelmän Kuurom. Yhdistyksessä. Esitelmä on hauska, se koskettelee raittiusasiaa ja on varmasti hyödyllinen monelle.

kin juopolle. Saamme tietää eräitä viinivalmistusta koskevia asioita. Viinin valmistusmaissa kuuluu olevan käytännössä vanha tapa että viinirypäleet survotaan tallaamalla ne paljain jaloin. Lienevätkö ne jalat aina niin puhtaatkaan, ajattelimme. — Muutamassa luostarissa kuuluu olleen ihmeen hyvää viiniä ja luostari sai hyvät tulot myymällä sitä matkailijoille. (Hiukan outo tulolähde *luostarille!*). Sitten kuoli luostarin apotti (johtaja). Uusi apotti ei osannut valmistaa yhtä hyvää viiniä. Ihmeteltiin, mistä se johtui ja avattiin se suuri tynnyri, jossa oli ollut sitä hyvää viiniä. Ja arvatkaapa mitä sieltä löytyi? Juu, siellä tynnyrissä oli vanha kenkäraja ja siitä se viini sai makunsa! Kovinpa voimaperäisiä mausteita ne käyttävät niissä luostareissa! Meitä puistatti hiukan, liekö jonkun tukka noussut pystyyn. Ruuri puhui myöskin ravinnosta, alkoholi ei sitä ole. Ihminen ei elä ilman ravintoa, niinkuin ei elänyt sekään mustalaisen hevonen, joka kuoli, juuri kun oli oppinut syömättä elämää. — Hauskoin esimerkein esitelmöitsijä näytti kuinka juopunut on vailla järkeä. Kuulijoita nauratti makeasti.

»Minulla on paha tapa saada ihmiset nauramaan vakavassa asiassa», valitti Ruuri minulle.

Sen parempi, ei ehdi ikävystyä eikä haukottella, sanojn. Esitelmä oli hyödyllinen ja hauska, sen sanoivat kaikki.

Seuraavana aamuna klo 8 teimme me, Ruuri, eräs savotar (nimittäkäämme häntä vaikka Anna-Liisaksi) ja minä, kävelymatkan Puijolle. Sovitulle kohtauspaikalle saavuin viimeisenä, vaikka illalla olin piikitelty Anna-Liisaa pitkään nukumisella. Sain kokea todeksi sen sananlaskun että, »joka toiselle kuoppaa kaivaa» j.n.e. Tässä tapauksessa oma pilkka sattui kipeästi omaan nilkkaan.

Puijolla kiivettiin torniin. Akkunoista näkyi metsää ja vettä. Kallavesi lukemattomine saarineen. Aamu-usva leijaili kaiken yllä. Suuremista, sanoi Ruuri ja piti ainoalaatuisena elämyksenä näkemäänsä. Ei voinut eroittaa oliko kauempana näköpiirissä taivasta vaiko sumun keskellä uiskentelevia saaria.

Me kirjoitimme nimemme »vieraskirjaan» ja innostuimme laskemaan oliko paljon ulkomalaisia käynyt tänä kesänä Puijolla. Olihan siinä Kanadasta, Yhdysvalloista, Englannista, Saksasta ja jos mistä, olipa yksi kiinalainenkin, joka oli kirjoittanut nimensä äidinkielellään. — Sillä aikaa kun katselimme kirjaa, oli sumu-veitikka peittänyt miltei kokonaan näköalan meidän kiusaksemme. Kiipeämme ylemmäksi katolle. Tuntuu kuin olisimme keskellä pilviä. Ruuri näpätää pari kuvaakin meistä, toisen kuvan salaa. Me tietysti käymme hänen kimppuunsa sen johdosta.

Ei saa ottaa sellaisia kuvia, sanomme.

Turhamaisia olette. Teidän tietysti pitää ottaa aina oikea filmitähden asento, pilkkaa Ruuri meitä. Uhkaapa vielä panna kuvankin Lehteen, että saisivat Lehden lukijat kai nauraa.

Mila.

Ikävä kyllä, siihen toiseen kuvaan tuli pelkkää sumua ja toista en uskalla julkaista pelosta, että Surduksen suuri painokone särkyi — selaista se »perspektiivi» tekee.

Ruuri.

järjestääkseen. Yhdistys tilaisi suuremman määrän joululehtiä myytäväkseen, jakaisi jäsenilleen pienemmän määrän, ehkäpä 10 kpl. kullekin myytäväksi. Esim. kaupunki voidaan jakaa niin moneen osaan kuin on halukkaita myyjiä sillä tavalla, että jokaiseen asuntoon voidaan käydä tarjoamassa joululehteä, mutta ettei mihinkään paikkaan tule mennyksi kahta kertaa. Siten säästytään siltä harmilta, mikä tulee siitä, että joku toinen on ennättänyt käydä myymässä joululehden, ja ihmiset saavat olla rauhassa turhilta ovikellon soitolta. Toinen ei saa mennä toisen myyjän alueelle muuta kuin yhteisestä sopimuksesta. Maalaisykyiin voi yhdistys myös lähettää myyjän kuhunkin, suurempiin useampia, joiden välillä tulisi vallita hyvä yhteistoiminta ja työnjako. Myyjät tilittäisivät myyntinsä heti yhdistyksen johtokunnalle, joka ottaisi rahat vastaan, suorittaisi myyjille palkkion sen mukaan kuinka kukin on myynyt ja tilittäisi Liitolle myyntisumman. Tästä olisi se etu, että myynti tulisi tehokkaammaksi, säästettäisiin postikuluja rahojen lähettämisessä, tilitys Liitolle kävisi pikemmin ja yhdistys myöskin saisi myynnin järjestämisestä voittoa.

Esimerkiksi joku yhdistys tilaa joululehtiä 500 kappaletta ja yhdistyksen 20 jäsentä myy jokainen 25 kpl. Myyjille tulee palkkiota 15 %, siis 75 penniä kappaletta eli kullekin 18:75. Tilauksesta, jonka kokonaisuus hinta on yhteensä 2,500:— saa 20 myyjää yhteensä 375:— palkkiona ja yhdistys saa 20 %:n mukaan pistää kassansa 125:—. Jäännös Smk. 2,000:— lähetetään Liitolle.

Hyvien myyntipalkkioitten vuoksi kannattaa ahkerien myyjien innokkaasti yrittää saada lehteä kaupaksi, sillä huomaamme, että 500 kpl. myyvä saa palkkiokseen jo 500 markkaa, ja se onkin runsas palkkio viikon tai parin työstä.

Keskushallitus toivoo, että jokainen monivuotinen, uskollinen joululehtiemme asiamies pyytäisi tilauslistoja toimistosta, os.: *Helsinki Liisankatu 27 E 10* ja ryhtyisi heti tilausten ennakkeruuseen. Joululehdet koettamme saada, mikäli mahdollista, painetuiksi ja tilaajille lähetetyiksi suunnilleen marraskuun puolivälissä. Sen vuoksi olisi hyvä että sekä yhdistykset että yksityiset asiamiehet mahdollisimman pian ilmoittaisivat, kuinka monta kappaletta he voivat myydä, jotta tilausten kirjoihinvienti ja lähetys voisi tapahtua viivytyksittä.

Toimikaamme yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta, silloin asiamme menee eteenpäin!

Rurik Pitkänen.

Rovasti ja rouva Nybergin muisto

Suomen Kuuromykkäinliiton Keskushallitus on kunnioittaakseen edesmenneiden Liiton pitkäaikaisten, uskollisten työntekijäin, rovasti ja rouva Nybergin muistoa, päättänyt perustaa heidän nimelleen omistetun rahaston. Keskushallitus kehoittaa kaikkia Liiton haaraosastoja keskuudestaan keräämään varoja tähän rahastoon, samoin voivat kuuromykkäin kuulevat ystävät siihen osallistua. Rahalähetykset pyydetään osoittamaan os.: Fil. maist. Neiti Sigyn Heikel, Helsinki, Hietalabdenkatu 2. Aikanaan julkaistaan lehdissämme tilitys kerääntyneistä varoista ja ilmoitetaan, mihin tarkoitukseen varat tulevat käytettäväksi.

MARIN LOMASEIKKAILU

Mari on Keski-Suomen hiljaisia naisia ja on erään lehtorin perheen kodinhengetär. Kesällä saarella ollessaan sai kirjeen yhdeltä miesystävältään, jonka on tuntenut kauan sitten, mutta ei koskaan hänen kanssaan seurustellut. Mari oli kovin iloisella tuulella, ei halunut ensinkään aukaista kirjettä ennenkuin sai työnsä tehdyksi. Sitten juoksujalkaa meni rannalle, istuutui kiville, aukaisi kirjeen ja luki kahteen kertaan, iloiten suuresti siitä, että ystävänsä Aku oli kysynyt, haluaisiko Mari tulla hänen kanssaan matkalle ja taittoi kirjeen pieneksi pisti piiloon ettei kukaan löytäisi tai tietäisi heidän salaisuuttansa. Mutta eräs seikka ei Maria miellyttänyt sillä Aku oli sanonut ettei hän tahdo tulla asemalle Maria vastaan. Ihmiset katselevat ja nauravat, kun Mari viittaa minun kansani. Kun Marin loma lähestyi, kirjoitti hän Akulle seuraavan sisältöisen kirjekortin:

»Ähä pelästytpäs! Tulen jo ensi viikon alussa. Olen saanut kahden viikon loman, ai, kun saan juoksennella, minne vain haluan. Näke miin Mari.»

Mari odotti jännittyneenä lomaansa. Kun pääsi kaupunkiin, meni hän pukimoliikkeeseen. Viipyi kauan ennenkuin löysi mieleisensä puvun, ja kauniin matkalaukun, meni parturiliikkeeseen antamaan hiuksensa ondulerattavaksi. Sitten meni kahvilaan, tilasi kahvinkin leipineen. Sinne saapui tutun lääkärin villakoira, jolle Mari antoi osan kahvileivästä ja sokeristaan. Luki päivän lehteä aikansa kuluksi. Hän oli istunut tunnin ajan ja tuli kiire asemalle, osti piletin, meni vaunuun, joka oli jo täysi ihmisiä, löysi

tyhjän penkin, toivoi vastapäiselle penkille suuloisen viehättäviä ja hauskaasti puettuja naisia, joita olisi mieluista katsella. Mutta äkkiä ilmestyi suuri herra sille penkille, aika pässinpään näköinen. Marin ei ollut hauska katsella vihaisen näköistä naamaa. Samassa veturi vihelsi ja lähti. Mari kaivoi laukustaan Lukemista Kaikille ja Allers Mönster Tidning leh- tensä etsiäkseen hauskaa lukemista. Mutta lukeminen ei huvittanut; kiintoisempaa oli tutkia ihmisiä. Kun juna saapui määräasemalle, ei Aku totisesti ollutkaan vastassa, joten Mari meni vasemmanpuoliselle maantielle luullen pian löytävänsä Akun kodin, mutta turhaan etsiskeli puolen tunnin, viimein rohkeni kysyä erältä muijalta Akun kotia. Kun tuli osotettuun paikkaan, ei ollut uskoa, kun näki lasten leikkivan ja kaluja pihalla, avasi kuitenkin oven varovasti ja löysi Akun keittiössä työrukkasiaan parsimasta. Mutta voi, kun Aku ei ollutkaan sellainen, jollaiseksi Mari oli mielessään kuvitellut. Aku kuitenkin tervehti, käski istumaan, tarjosi vähän jäähtynyttä kahvia. Sitten kertoi ettei hän tahdo mennä matkalle, on kiire työssä. Marille se oli suuri pettymys, olisi mennyt sukulaistensa luo ellei Aku olisi vetänyt häntä nenästä. Aku pyysi Maria tulemaan suureen saliin, jossa he koko ajan keskustelivat kaikenlaisia ja turhanpäiväisiä asioita, katselivat valokuvia. Aku kertoi avoimesti niistä naisista, joiden kanssa oli seurustellut ja että vieläkin seurustelee. Sen jälkeen tuli unen ajat. Maria alkoi väsyttää ja Aku käski palvelijansa laittaa Marille sijan erääseen pieneen huoneeseen. Mari huiskutti kädellään Akulle »hyvää yötä». Huone oli kylmä ja Mari värisi vilusta, koetti voimistella itsensä lämpimäksi, mutta ei jaksanut, hyppäsi sänkyyn kahden peiton alle alusvaatteineen sukkiineen, veti peiton päänsä yli, vain silmät ja nenä jäivät paljaaksi. Mutta uni ei tahtonut tulla yöllä vieraan vuoteessa, vaikka ovi oli vahvasti lukittu. Aamulla Mari pyysi Akua näyttämään kotiseutunsa nähtävyyksiä, mutta Aku kieltäytyi: »En viitsi tulla kanssasi kävelemään, sillä työtoverit ihmettelevät ja pilkkaavat että minulla on morsian, en voi tulla!» Mari sai itse mennä katselemaan, vaan ei jaksanut pitkiä matkoja kulkea, sillä häntä ahdisti nälkä, meni ravintolaan kahville ja valitsi viilin. Laukustaan otti kolmen päivän voileipäkannikkeen, joka oli koven- tunut, pureskeli varovasti sitä, äkkiä säpsähti, katsoi ympärilleen, mutta onneksi ei ollut ketään näkemässä, miehiä vain tuli ja meni tavallisen näköisiä santahousuisia miehiä, vaikei samaa luokkaa kuin hän. Syödessään Mari ihmetteli ettei hän saanut Akun kotona aamu- kahvia, eikä Aku pyytänyt häntä aamiaiselle — senkin lurjus. Mari oli kuitenkin siitä ylpeä, kun sai palata tyhjänä takaisin. Kun Mari oli

Allekirjoittanut haluaa osallistua Suomen Kuuromykkäinliiton Keskushallituksen toimesta kerättävään Rovasti ja Rouva Nybergin muistorahastoon. Raha seuraa oheellisena / lähetetään postiosotuksena.

Smk.

Nimi: Toimi:

Osoite:

POSTKORTTI

Fil. maisteri Neiti Sigyn Heikel

HELSINKI

Hietalahdenkatu 2

URHEILUOSASTO

KOHTI ALBIONIN MAATA

Elokuun 13:na — voi onnettomuutta tuottavaa lukua — neljä matkalaista, Börje Ahlback, Veikko Lehtonen, Matti Mölsä ja nimimerkki, astuivat junasta Turussa, olympialaismatkamme ensimmäisessä etapissa. Vastassa oli matkailosta loistavat Vaala Kaurela ja Väinö Sihvola. Erästä vaunusta ilmestyi Martta Nieminen, jolta pyytelimme anteeksi epäritarillista huomaamattomuuttamme junamatkalla. Me otimme autokyydin Turun Kuurojen Yhdistykseen, jossa tungettiin eteisessä olevien vieretysten asetettujen matkatavaroitten välitse, jotka antoivat tulijalle tunteen lähestyvistä matkasta. Eräessä huoneessa kaikki oli huiskin haiskin. Nurkassa oli säkillinen näkkileipiä, yhdellä pöydällä laatikollisia säilyke- ja sardiinitölkkejä, toisella erimerkkisiä savukkeita, kolmannella juustopalloja ja lattialla pinkka verryttely- ja kilpailupukuja. Kaikki ne olivat eri liikkeet lahjoittaneet olympialaisjoukkueemme matkaeväiksi. Tuumimme, miten tuo paljous saataisiin mukaan, kun jokaisella oli matkalaukkuja kädet täynnä. Neron leimaus tuli, ja kaikki komennettiin sullomaan leipiä, tölkkejä, kahtia halkaituja juustopalloja omiin laukkuihinsa minkä mahtui. Pienen neuvottelun jälkeen jätettiin sardiinit pois, jotteivät ne viettelisi urheilijoita juomaan vatsojansa veteliksi, koska se voi vaikuttaa kohtalokkaasti kilpailukuntoon. Urheilijain johtaja Sihvola ja minä pidätimme itsellemme omistusoikeuden kaikkiin savukkeisiin siihen asti, jolloin kilpailut olivat ohi. Silloin urheilijat saavat osansa.

Sitten me kuljettiin turkulaisten saattamina raitioiteitse Turun satamaan, jossa odotti upea merihöyry »Bore I». Passitoimistossa tulivat passinmuodollisuudet selvitetynsi kohdaltamme. Laiturissa tähystimme huolissamme sinne päin, jonne piti pikajunan saapua Helsingistä, tuoden retkemme johtajan ja »rahaministerin» Eino Karilaan ja juoksumestarin Paavo Niinikan. Edellisenä iltana huomattiin viimein Niinikan kaalta puuttuvan tärkeän asiaperin s.o. Englannin lähetystön viisumin, ja hänet lähetettiin heti aamujunassa Helsinkiin hankkimaan viisumia siellä odottavan Karilaan kanssa. Syytön hän oli itse siihen, sillä hän oli joutunut retkeä valmistettaessa erehdyksen uhriksi. Kun matkustajien seassa näkyivät odotetut matkatoverimme astelevan hyvillään,

huokaisimme helpotuksesta, ja ollen itkeä ilosta otimme eniten tarvitun pistemiehemme veljelliseen hoivaamme. Turuttarien kuitettua meidät, astuttiin täysilukuisena laivaan. Kaiteen takaa »kuunneltiin» herrojen U. Lehtimäen ja B. Kasken toivotus- ja kehoituspuheita, joihin vastasi johtaja Sihvola, vakuuttaen, että poikamme parhaansa mukaan koettaisivat täyttää heille asetetut velvoitukset, etteivät vaivoin kerätyt rahat menisi hukkaan. Laivan irtauduttua laiturista vilkutettiin käsiä ja nenäliinoja puolin ja toisin. Sen kyntäessä kauniiden saarten lomitse, laskeuduttiin laivan uumeniin puhtautta hohtavien hyttien hurskaassa toivossa. — Kas, vastaamme lemahti vastenmielinen löyhkä. Nyrpistimme neniämme, silmäillen lamppujen himmeästi valaisemaa ympäristöä. Huomattiin olta van lastiruumassa, jossa oli kaksikerroksisia rautaisia sänkyjä. Vuoteissa ei ollut lakanoita, mutta väliin tuli palveleva matruusi, ilmoittaen lakanat laitettavan myöhemmin. Ei ollut kelloja pesualtaita. »Alpekki» kiirehti sanomaan nähneensä rotan livahtavan sänkyjen alitse. Totta kai matkalaukuista tunkeutuva juustonhaju kiihoitti laivarottia ilosta hyppimään. Etsiessämme vuoteita satutin pimeässä jalkani niin kipeästi että pääsi aikamoinen voimasana. Lastiruumassahan se kolmannen luokan makuupaikka olympialaisjoukkueettamme varten oli, niin kurja, ettei sellaista löydy hake-mallakaan Englannin ja Saksan linjoilla kulkevista merihöyryistä.

Laivan perällä ja kansilla liikehti Suomen kuurojen urheilun »kerma» uuden uutukaisissa tummansinisissä verryttelupuvuissa. Rinnoissa hohtivat Suomen pienoisristiliput. Olihan urheilijattarillamme urakka ommella kiinni näitä lippuja omassa hytissään, jossa oli tietenkin siedettävämmät oltavat kuin miestoveriens murjussa. Kilpailupukumme olivat valkoiset housut ja siniset paidat, siis samanlaiset kuin kuulevien olympialaispuvut, paitsi että neitosillamme oli mustat housut. Tämä poikkeus aiheutui siitä, että Englannissa naisurheilijat eivät saa käyttää valkoisia housuja. Kiittelemme sallimusta, ettei puritaaninen Brittien valtakunta ole kotimaamme.

Julia.

(J a t k u u).

PIKKU PAKINAA TURUSTA

(Tilan puutteen takia myöhästynyt.)

Meitä oli iso seurakunta, joka pääkaupungin asemalta lunasti 50 % alennuksella matkalipun Turkuun. Joukkoomme tuppautui pari »kalakukotarta» ja kourallinen vilkkaita karjalaisia, jotka tekivät pääkaupungillemme kunnian poikkeamisellaan.

Joukkueemme valloitti runsaasti puolet vaunun paikoista. Siinä oli isoa ja pientä, urheilijaa ja penkkiurheilijaa ja koko joukon kruununa (tai paremmin sanoen kukkona) oli KUL:n pappi Karilas, tunnettu ikiliikkujan nimellä, joka koko matkan ahkerasti käsiään heiluttelemalla piti huolta huvipuolesta. Jos olisi voitu ääneksi muuttaa kaikki se puhe, nauru ja ilonpito, jota vaunussamme matkalla Auran kaupunkiin pidettiin, olisivat varmaankin seinät pullistuneet. Joukkueemme nuorin ja pienin, Ruurin pikku Matti, vain hiljaa nenä ikkunassa katseli ohikiitäviä maisemia.

Karjaan asemalla, jossa junamme seisoj 18 minuuttia, pujahti vaunuumme puolisen tusinaa hankolaista ja niiden mukana harppaili kesälomalla ollut pitkä »Alpekki» istuutuen mielitietynsä viereen. Lisäksi tuli jollakin pysäkillä Lehtosenkin Veikko hyvää tuulta tuoden kesälaitumeltaan, jossa oli ollut kuntoutumassa kovaa kilpailua varten.

Turun asemalla oli vastaanottajinamme Valppaan puheenjohtaja Urho Lehtimäki ja joukko muita alkuasukkaita jotka johdattivat urheilijat majapaikkaan hotelli Patriaan ja penkkiurheilijatkin häipyivät ties minne.

Kun matkatavarat oli saatu katon alle ja puvut vedetty esiin matkalaukuista ja asetettu riippumaan naulakkoon, lähdettiin urheilukentälle, jonne piti kulkea Aurajoen yli ensikertalaisia suuresti huvittavalla vehkeellä — höyrylautalla.

Turun Urheilupuistossa sijaitseva kenttä on maamme kauneimpia. Sen ympärillä risteilee hyviä verryttely- ja kävelyteitä.

Kentällä kihisi erivärisissä verryttelypuvuissa tyttöä ja poikaa. Siinä oli helsinkiläistä, pohjolaista, hämäläistä, savolaista ja karjalaista, kukin parhaan kykynsä mukaan koettamassa saada niittää maineen laakereita.

Naisten 100 m:llä juoksi monivuotisen odotuksen jälkeen uuden ennätyksen Lahden Lempi Rantala alittamalla Turun Martta Niemisen ennätystä kymmenesosasekunnin verran. Tampereen Elli Kumpulainenkin juoksi hyvin, joten hän voi tavotella mestaruutta, jos ottaa harjoittelunsa vakavammin.

Hämeenlinnan Kaisu teki uuden ennätyksen korkeushypyssä. Miehistä en tässä kir-

joita, jääköön se arv. herrojen kynäilijän huoleksi.

Turun Valppaan »hopeahäitä» vietettiin puhe- ja tanssein lauantai-iltana. 25-vuotinen morsian vaikutti erittäin onnelliselta ja »tyyriiltä», mikä puki sitä erittäin hyvin. Toivoisin vain sille useampia urheilija-poikasia.

Sunnuntaiamuna suoritettiin uintikilpailut Uittamalla. Koleasta ilmasta huolimatta oli vesi niin lämmintä ettei tehnyt mieli maalle nousta. Miehet uivat 50 ja 100 metrinä hyvin loppuun, mutta naisten 100 m:llä keskeytti 3 uijatarta 5:stä. Toivottavasti vast'edes jokainen ottaa valmentautumisen pitemmille matkoille siksi vakavasti, etteivät väsähdä kesken. Jokaisen olisi kohdistettava huomio pitkiin matkoihin saadakseen kestävyyttä ja nopeutta.

Iltapäivällä taas urheilukentällä juostiin, hypättiin, heitettiin j.n.e., ohjelman mukaan. Jännittävin oli seurainvälinen viestinjuoksu, jonka helsinkiläispojat voittivat. Naisten kuuluntaryönössä yllätti Valppaan Martta uudella ennätyksellä »kuuraten» takavuosina vähän himmemmään päässeen tähtensä entistä kirkkaammaksi.

Viime vuotinen mestaritar H:gin Raakeli jäi toiselle sijalle.

Pituushyppymestaruus meni Martan nimiin.

Palkintojen jako toimitettiin samana iltana muun ohjelman lomassa. Pöydällä törrötti kunniapapereiden ja mitalien joukossa vain pari kunniapalkintoa. Olisi ollut ilahuttavaa, jos järjestävä seura olisi hommannut enemmän kunniapalkintoja, koska KUL:lla ei ole varaa parempia palkintoja jakaa.

Lopuksi nuori väki pisti tanssiksi, mutta kauan ei se ilo kestänyt, sillä määrätyllä kellonlyönnillä juhla loppui.

Toivottavasti vastedes palkintojen jakotilaisuudessa ohjelma on paljon lyhyempi, että nuori väki saa enemmän pyöriä, josta se niin paljon pitää.

Maanantaina osa vieraista matkusti kotikon- nulle ja osa teki huvimatkan Naantaliin.

Paljon ei siellä ollut nähtävää kuin lainehtiva meri ja sen rannalla nukkuvat kylpylä. Naantalissa kuulema on jokin historiallinen nähtävyys. Sinne ei oppaamme näkynyt osaan viedä. Muuten kaupunki on kaunis ja idyllinen, johon kai moni tahtoisi jäädä asumaan. Muutaman tunnin kuluttua vei moottorijuna meidät takaisin Turkuun.

Turun kaupunki on täynnä nähtävyyksiä nim. kuuluisa linna historiallinen vanha tuomiokirkko y.m., mutta vahinko vain ettei arvoisa turkulainen isäntäväki ennakolta järjestänyt käyntejä, niissä paikoissa, vaan tyydyimme katselemaan kaupunkia päältäpäin, joka kyllä oli näkemisen arvoisen.

Ar.

OLYMPIALAIKERÄYS

PAAVO NIINIKANGAS

Seuraavilta kerääjiltä on tullut edellisessä numerossa olleiden lisäksi tilitys:

- N:o 207, Sjöstrand, Hanko, tyhjä.
- » 123, Nestori Vänni, Kyröskoski, 150: —
- » 93, Hannes Sorsa, Ylistaro, tyhjä.
- » 119, Hannes Turunen, Juantehdas, 5: —
- » 82, Jaakko Jämsä, kuollut, Hirvitormä, tyhjä.
- » 108, Tyyne Nurmimäki, Urjala, tyhjä.
- » 100, Eino Leppänen, Lauritsala, 90: —
- » 144, Frans Lindell, Helsinki, 200: —
- » 83, Uuno Kahma, Kuopio, 110: —
- » 2—3, F. A. Hellevig, Helsinki, 6,990: —
- » 67, Hellevig ja Karilas Helsinki, 4,050: —
- » 159, S. Vuorimies, Laukaa, 214: —
- » 110, Antti Ojala, Uusikylä, tyhjä.
- » 41, Eino Maunula, Uusikylä, 334: 50.
- » 22, Emil Mattila, Kotka, tyhjä.
- » 76, Erkki Hirvonen, Joensuu, 287: —
- » 94, » » » 297: —
- » 215, » » » 90: —
- » 150, » » » 24: 50.
- » 121, Otto Virtanen, Riihimäki, tyhjä.
- » 122, J. Vauhkonen, Rantasalmi, tyhjä.
- » 59, A. Suikkanen, Viipuri, 497: 40.
- » 154, » » » 209: 45.
- » 153, H. Kaski, » tyhjä.
- » 25, U. Tanskanen, » 150: 10.
- » 156, Matti Mölsä, » 11: —
- » 134, Vaala Kaurela, Hämeenlinna, 396: —
- » 93, Edvin Kauppinen, Naarajärvi, tyhjä.
- » 162, E. Elovaara, Helsinki, 100: —
- » 6, Eetu Saarinen, Helsinki, 40: —
- » 8, Eero Helminen, » tyhjä.
- » 86, Elli Vesenterä, Oulu, 100: —
- » 58, T. Leinonen, Viipuri, 70: 95.
- » 152, » » » 195: 70.
- » 24, E. Posti, » 23: 75.
- » 222, Harald Röö, Närpiö, tyhjä.
- » 77, Ida Hakala, Ähtäri, »
- » 74, Kaarlo Heinonen, Uusikaupunki, tyhjä.
- » 99, Väinö Löytömäki, Ikaalinen, tyhjä.
- » 114, Oskari Rajala, Hämeenkyrö, »
- » 26, N. Toikkanen, Säynätsalo, 50: —
- » 155, Lempi Tihverä, Sairala, 65: 55.
- » 209, Ole Ahlbäck, Helsinki, 45: —
- » 53, » » » tyhjä.

Kerääjät, jotka eivät ole vielä palauttaneet keräyslistoja ovat N:o 1, F. A. Hellevig Helsingistä, N:o 43, Emil Jokilampi Herralasta, N:o 63, 64 ja 65 K. Hämäläisen ilmoituksen mukaan J. Väisänen Kuopiosta, N:o 72, Juho Eleinen Alastarosta, N:o 78, Juho Hartikainen Lappeenrannasta, N:o 79, Helmi Hansen Putaasta, N:o 80, Matti Isoniemi Siikaisista, N:o 81, Nikolai Jokiaho Soinista, N:o 217, August Grönroos Kirkkonummelta, N:o 219, Hilja Kangassalo Lappfjärdistä, N:o 220, Alex Lidsle Kaarlepyystä, N:o 87, V. Karhusaari Karviasta, N:o 91, Heikki Koistinen Polvijärveltä, N:o 96, Arvo Lehtonen Lopelta, N:o 98, Oskar Lönnqvist Koskesta, N:o 109, Siiri Oja Heinolasta.

Yllämainitut henkilöt pyydetään heti palauttamaan keräyslistat, tyhjätkin, ikävyyksien välttämiseksi, koska muuten peritään viranomaisten kautta. *Lauri Vainola.*

Tampereen Tuomiokapituli on määrännyt läntisen piirin kuuromykkäinpapin virkaa hoitamaan toistaiseksi pastori *Urho Paljakan*. Samalla virka on julistettu haettavaksi.

Paavo Niinikangas »Lentävä suomalainen k.m.» on äskettäin saavuttanut kaksi loistavaa kuuromykkäin maailmanennätystä, nim. 5,000 ja 10,000 m. matkoilla. Hän on lisäksi alittanut aivankuin leikiten KUL:n liittohallituksen 1931 tehdyllä päätöksellä asettamat tulosrajat 5,000:lla 16,00 ja 10,000:lla 34,00. Hämeenlinnassa 10. 8. 1933 hän saavutti ajan 15,59,2 5,000:lla ja Lontoossa 19. 8. 1935, 33,37,4, 10,000:lla. Sen lisäksi on hän menestyksellä kilpaillut myös lyhyemmillä matkoilla. Kehoituspalkinnoksi on hänelle päätetty lahjoittaa tait. J. F. Talvian muovailema kipsinen Paavo Nurmi-patsas. Kiitämme suurta pikku-Paavoamme suurenmoisesta urheiluosaavutuksesta ja samalla toivomme että hän edelleen menestyksellä jatkaisi voitokasta kilpailu-uraansa.

Urheilukilpailut Mikkelin kuuromykkäinkoulussa pidettiin syyskuun 12 päivänä Mikkelin urheilukentällä. Tulokset olivat seuraavat:

II luokka: Pituush.: I. Aarne Kantoniemi 3 m. 33 sm. II. Ahti Lehti 3 m. 27 sm. III. Iivari Kuvaja 2 m. 52 sm.

Korkeush.: I. Aarne Kantoniemi 1 m. II. Ahti Lehti 65 sm. III. Iivari Kuvaja 75 sm.

IV luokka: Keihäs: I. Sulo Mäkelä 24 m. 19 sm. II. Arvo Jussila 21 m. 70 sm. III. Taisto Vepsä 20 m. 42 sm.

Kuula I. Sulo Mäkelä 8 m. 30 sm. II. Arvo Jussila 8 m. 12 sm. III. Taisto Vepsä 6 m. 63 sm.

100 m. juoksu: I. Sulo Mäkelä 16 sek. II. Arvo Jussila 15 sek. III. Taisto Vepsä 16 sek.

VI luokka: Keihäs: I. Olavi Mäkipää 32 m. 80 sm. II. Pauli Kiviharju 32 m. 60 sm. III. Erkki Laurila 31 m. 65 sm.

Kuula: I. Olavi Mäkipää 11 m. 80 sm. II. Pauli Kiviharju 10 m. 10 sm. III. Erkki Laurila 9 m. 27 sm.

400 m. juoksu: I. Olavi Mäkipää 67 sek. II. Pauli Kivimäki 68 sek. III. Erkki Laurila 69 sek.

Tyttöjen kilpailut: I ryhmä, isot tytöt: 100 m.: I. Sylvi Pyysalo 19 sek. II. Kaisa Paananen 19 sek. III. Ella Huovinen 19 sek.

II ryhmä, ylä- ja keskiluokkien tytöt: 60 m.: I. Jenny Siniluoto 11 sek. II. Greta Vuorimaa 11 sek. III. Katri Rissanen 11 sek.

III ryhmä, keski- ja alaluokkien tytöt: 60 m.: I. Vieno Karjula 11 sek. II. Aini Piitisjärvi 11 sek. III. Selma Tiinonen 11 sek.

Lopuksi oli puolueiden välinen viestijuoksu.

60 vuotta lokakuun 15 p:nä täytti kirjapainonjohtaja *Artturi Vuorenmaa* Helsingissä. Hra Vuorenmaa, joka on Oy. Surduksen palveluksessa, sai merkkipäivänään yhtiön johtokunnalta arvokkaan puuveistoksen ja kirjapainon henkilökunnalta kristallisen tuhkamaljakon.

In memoriam

Taas viesti surun on saapunut
 on kuolon viikatemies niittänyt
 Rakkainta viljaa mikä lie
 se meille katkerinta, kuka ties
 Te Rovastimme kaikki, kaikkemme
 jätitte orvoiks tänne lapsenne
 Olitte Isä parhain jokaisen
 me teitä rakastimme sydän hehkuen
 Neuvoitte meidät tielle elämän
 ja ikikotiin tietä viitoitte
 Ja alttarilla Herran pyhän pöydän
 jaoitte meille »sielun aterian»
 Työnne mitkä hedelmiä tuotti
 nyt kasvain versoo vilja kylvämänne
 se sydämissä meidän jokaisen
 Mut »Ylipaimen Isä toisin tiesi» —
 On väsynyt jo tuo paimen pien'
 »Hänet kotiin noudan», lausuu hän —
 ja varattuna palkaks' on kruunu kirkkahin
 Nyt pääsitte luokse Ylipaimenen
 te meidän paimenemme rakkahin
 Nyt vaille jäimme paimenta hellää
 kun ei vain meistä eksyisi kenkään
 synkän maailman korpehen,
 mutt' uskomme että tekni siellä
 puolestamme rukoilette Isää
 Ja Rovastimme, joka menetitte
 puolison rakkaan rinnaltanne äsken
 Nyt yhtyä saitte ja kulkea käsikkään
 ja siell' laulunne helkkyy ijankaikkisesti
 Oi kiitos kaikesta, kaikesta tästä
 Kiitos suuresta rakkaudestanne
 Me täällä muistonne siunaamme

Anna Lähteenmäki.

LIEKSA

Pohjois-Karjalan Kuuromyökkäin yhdistys aijotaan perustaa Lieksaan, ja siihen kuuluisi myöskin Joensuu ja Nurmes ympäristöineen. Lieksa on yhdistyksen kotipaikaksi sopiva, koska se sijaitsee Joensuun ja Nurmeksen

(Jatk. s:lta 114.) MARIN . . .

seisomassa laiturilla odotellen junaa, näki hän Akun vierellään viiden askeleen päässä toisten tovereittensa seurassa. Mari katsoi häneen halveksivasti ja hävisi näkyvistä. Ennen vaunuun lähtöään sanoi Mari viileät jäähyväiset pienellä päännöykkäyksellä ja Aku myös. Lulu.

välillä, ja tulee muodostettavaksi ensi vuoden alusta kauppalaksi. Tämä nuorin kauppa on vilkkaimpia Pohjois-Karjalassa. Kirkko, kasarmit y.m. kivirakennuksia on. Paljon kuuroja on tällä paikkakunnalla asunut ansaitsemassa elatustaan. Me Lieksan kuuromyökät, nuoret ja vanhat, uskallamme toivoa, että Suomen Kuuromyökkäinliiton toimesta perustettaisiin kuuromyökkäin valistusharrastuksia edistämään uusia yhdistyksiä syrjäisillekin paikkakunnille, tällä kertaa juuri Lieksaan. Haluamme, että jonakin päivänä saapuisi esitelmänpitäjä tännekin pitämään kokousta kuuromyökille, että samalla saisimme keskustella tulevaisuudensuunnitelmistamme ja yhdistyksen perustamisesta.

Lieksan ympäristö on kaunista. Lähellä on kuuluisa matkailupaikka Koli, jossa käy paljon ulkomaalaisiakin ihailemassa Karjalan kauneutta. Koli muistuttaa Puijoa Kuopion lähellä, vaikkakin Puijo taitaa olla matalampi. Olemme ennen kouluaikanamme monet kerrat opettajiemme kanssa käyneet ihailemassa Puijon maisemia. Kolilla kävimme juhannusaamuna varhain. Aurinko nousi silloin klo 2,15 ja oli mitä ihanin sää. Meitä oli Lahja Laitinen, Antti Väyrynen ja allekirjoittanut. Puhelimme samalla yhdistyksen perustamisesta ja toiset kehoittivat minua kirjoittamaan asiasta Kuuromyökkäin Lehteen, että se pian saataisiin toteutumaan.

Opettajatar neiti Fanny Gyllingille olemme kiitolliset, kun hän kävi meitä tervehtimässä. Muistamme hänen ystävällisyytensä ja toivomme, että hän toistekin tulisi tänne.

Monet henkilöt, jotka ovat meidän kuuromyökkien hyväksi työtä tehneet, ovat saaneet nyt levon. He saavat Taivaallisen Isän luona levätä ponnistuksistaan, iloita ja kiittää Häntä, ja heidän muistonsa säilyy sydämissämme.

Toivomme, että piakkoin saisimme kokoon-tua yhdistystä perustamaan Lieksaan, lausumme Kuuromyökkäinliiton edustajan ja Pohjois-Karjalan kuuromyökät tervetulleiksi, jos mahdollista jo marraskuussa. Veli Timonen, Lieksa.

Kirjallisuutta

KOTIOPINNOT

Nykyaikana on monella taholla suuri hätä nuorisosta ja sen tulevaisuudesta. Ollaan vakavasti huolestuneita siitä, mikä on kansamme tulevaisuus, jos sen nuoriso jatkuvasti kulkee eteenpäin villintymisen ja siveellisen rappeutumisen tiellä. Nuoriso tarvitsee apua ja ohjausta, se tarvitsee kasvattajien auttavaa kättä löytääkseen harrastuksilleen oikean suunnan ja työlleen oikean päämäärän. Erästä tätä työtä edistävästä mainiosta apukeinosta haluaisimme nyt mainita, nimittäin kotiopin työstä.

Mutta kotiopin työ tarjoaa myöskin itse kasvattajille, vanhemmille, opettajille ja muille paljon arvokasta apua. Useinhan kasvattajat ovat suuresti epä tietoisia niistä kei-

noista, joiden avulla nuorisoa olisi johdettava oikeaan suuntaan. Varsinaisesti myös kasvattajien tarpeita silmällä pitäen on Kotikasvatusyhdistys pannut alkuun erikoiset kasvatuskotiopinnot. Ja tätä varten on yhdistyksen toimesta askettäin julkaistu eräitä kirjoja, jotka käsittelevät erilaisia kasvatuskysymyksiä helppotajuisessa muodossa. V. 1934 ilmestyi kouluneuvos Vilho Reiman kasvatuksen aakkosia I, joka käsittelee lastenkasvatusta m.m. seuraavia selkkoja silmällä pitäen: kuuliaisuuden tehostaminen, uskonnollinen kasvatusta, lasten työkasvatusta, kodin ja koulun yhteistyö j.n.c. Saman teoksen toinen osa, nimeltään varhaisnuorison kasvatusta, ilmestyi viime keväänä, ja selostetaan siinä II luvussa mitä erilaisimpia murrosikäisen nuorison kasvatuksessa esille tulevia kysymyksiä. — Kolmantena kirjana mainittakoon viime helmikuussa ilmestynyt Kalevalaista kasvatustarvoja, joka välittää meille pirteällä ja hausalla tavalla esi-isämme vanhaa kasvatustietoa ja arvokkaita opetuksia. Tänä vuonnahan on Valistusjärjestöjen Opintofoimikunnan valitsemana kerhojen yhteisenä opiskeluaiheena Kalevala, jolloin tämä uusi teos sopii mainosti myöskin käytettäväksi prof. Salmisen Kalevalakirjan apukirjana.

Kotikasvatusyhdistys rohkenee nyt toivoa, että näidenkin kirjojen avulla kasvatustarvot harrastus leviävät yli koko maan, että mahdollisimman monelle paikkakunnalle perustettaisiin kasvatuskerho tai lukupiiri, jonka keskuudessa näitä niin tärkeitä kysymyksiä harrastettaisiin.

Opettajat, kasvattajat ja vanhemmat! Auttakaa nuorisoa heidän hyvissä pyrkimyksissään. Nuoriso odottaa teidän apuunne. Ryhtykää toimiin, että paikkakunnallenne perustetaan kotiopintokerho, ellei siellä jo ennestään sitä ole. Ja kiinnittäkää erikoinen huomio juuri kasvatusopintoihin, kasvatuskysymysten oikea ymmärtäminenhan on mitä tärkeintä jokaiselle ihmiselle.

Kotikasvatusyhdistys antaa auliisti ja maksutta kaikkia kotiopintotyössä tarvittavia neuvoja ja ohjeita.

Kunnioitavasti
KOTIKASVATUSYHDISTYS.
Os. Helsinki. Mariank. 28.

Carl Blink: PROTESTANTTIKO VAI KATOLINEN? Romaani Kaarle-herttuaan ja Sigismundin ajoilta. Monien muiden jännittävien tapahtumasarjojen ohella tämä romaani kuvaa Nuijasotaa, tuota synkkää, valtavaa näytelmää, joka on aina tenhonnut suomalaisen nuorison mieltä. Romaanin hinta 20 mk., sid. 28 mk. — Otavan kustantama.

Lempi Jääskeläinen: TAISTELU VIIPURISTA. Romaani Vanhan Viipurin jännittävimmiltä ajoilta, 1700-luvun loppuvuosilta. Kustaa III yrittää valloittaa Viipuria, mutta pelastuu häidin tuskin joutumasta vangiksi. Venäläistytymistöimenpiteet käyvät päivä päivältä yhä jyrkemmiksi, ja Katariina Suuren suosikin, röhkyneen ruhtinas Subovin pelätään pääsevän kuvernööriksi. Tämän saa kuitenkin romaanin päähenkilö, paronitar Natalia von Engelhardt, Filip Weckroothin sisarentytär, estetyksi. Natalian ja hänen miehensä romanttista lemmenarinaa seurattessaan lukija saa cloisan kuvan Pietarin silloisesta loistavasta seuraelämästä. Romaanin hinta 45 mk., sid. 58 mk. — Otavan kustantama.

Erkki Kivijärvi: TIIMALASISSA VALUU HIEKKA. Todellisuuteen pohjautuva romaani 1900—1910 vuosien Helsingistä. Siinä vilahdelee esiin milloin kuuluisa »Villensauna», milloin »Kotani», milloin minkin tunnetun helsinkiläisen piirteet. Sibelius, Leino, Gallen-Kallela, Kajanus, Merikanto y.m. esiintyvät romaanissa nuoruutensa koko luomisvoimissa. Romaanin hinta 38 mk., sid. 48 mk. — Otavan kustantama.

Valentin: MELKEIN VAKAVAA. Valikoima Valentinin parhaita, ennen kirjana julkaisemattomia pakinoita jaettuina kolmeen osastoon: Vakavaa, Melkein vakavaa, Ei yhtään vakavaa. Hinta 30 mk., sid. 40 mk. — Otavan kustantama.

Aino Kallas: MARE JA HÄNEN POIKANSA. Kolmi-näytöksäinen näytelmä Voimakkaiden intohimojen draama, yhtä vaikuttava luettuna kuin näyttämöltäkin. Hinta 25 mk. — Otavan kustantama.

Tietoja kotimaasta

Rovasti Nybergin muisto. Sunnuntaina syysk. 29 p. vietti Hämeenlinnan k.m. kunniaapuheenjohtajansa Huugo Nyberg-vainajan muistojuhlaa. Juhla oli tällä kertaa järjestetty sisälähetysseuran huoneustoon. Rovasti-vainaja nuorena pastorina piti hartaushetkiä nim. sisälähetysseuran huoneustossa kuuromykkinsä kanssa. Siellä sopi viettää nyt hänen muistonsa. Huoneusto oli järjestetty muistojuhlaa varten valkein kukin kuusen oksin ja palavin mustin kynttilöin, jotka nostivat tunnelmaa. Hra John Sundberg läsnäolollaan oli saapunut H:linnan kuuromykseen tervetulleiksi vieraksi. Jäseniä oli sateisesta säästä huolimatta saapunut runsaasti tähän rovasti-vainajan muistojuhlaan osoittaakseen kunnioitustaan ja kiitollisuuttaan rakastetulle kunnioitetulle sielunpaimenelle ja isälliselle ystävälle. Juhla alkoi puheenjohtaja hra Yläkorven pitämällä kauniilla muistopuheella missä samalla tuotiin ilmi syvä kaipaus ja tyhjyys kunniaapuheenjohtajan pois menon johdosta. Hra Sundberg kertoi lämpimästi muistoja rovasti-vainajan elämästä.

Sihteeri puhui rovestin nöyrästä itsensä unhoittavasta elämästä ja luki rovasti-vainajan sairautensa aikana kirjoittaman viimeisen kirjeen, jossa rovasti vainaja kirjoitti »Hyvät ystävät tehkää ja jatkakaa työtä hiljaisuudessa ja toivossa. Vaikka kokee epä hylkää Herra. Se oli rovasti-vainajan viimeinen pyyntö. H:linnan k.m. yhdistyksen jäsenet muistojuhlassa lupasivat pitää pyhänä rovasti-vainajan viimeistä pyyntöä ja jatkaa työtä hiljaisuudessa ja Jumalaaan luottaen.

Kahvipöytä siirryttiäsi vietettiin sitten tunnelmallinen hetken. Puheenjohtaja kertoi jäsenille rovasti-vainajan hautajaisista. Tämä kaunis muistojuhla päättyi rukoukseen. H.l. ja v. 221. 3-7.

Ain rauhaa vain j.n.c.

Kynä.

50 vuotta täyttä emäntä Maria Somppi (o.s. Kiviniemi) Nurmossa. Hän syntyi Nurmossa 1. 10. 1885. Lapsena Maria oli vanhempiansa mukana monta vuotta Amerikassa. Sieltä palattuaan pääsi Kurikan k.m. kouluun, jonka käytyään sai työtä Vaasan puuvillatehtaalta. Vaasassa ollessaan hän otti osaa sikäläisen k.m. yhdistyksen toimintaan, ollen johtokunnan jäsenenä muutamia vuosia. Kotipaikallaan Nurmossa Maria meni naimisiin Kustaa Sompin kanssa, missä he rakennuttivat oman sievän talon ostamallaan palstalle. Emäntä Maria Somppi on tunnetuimpia Etelä-Pohjanmaan kuuroja, ja Seinäjoen k.m. yhdistys kiittää häntä m.m. hyvänä kahvinkeittäjänä kokoustilaisuuksissaan. Syntymäpäivänsä johdosta hän sai lukuisia onnentoivotuksia kohtalotovereiltaan ja Seinäjoen k.m. yhdistykseltä.

Syyskuun 12 päivänä pidettiin täällä Sortavalassa esitelmä raattiasasiasta kuten oli mainittu k.m. lehdessä. Olemme kiitollisia esitelmänpitäjälle hra Pitkäselle. Hän valmisti meille virkistysketin. Tervetuloa vastakin tänne hiljaiseen Laatokan kaupunkiin tuomaan vaihtelua yksitoikkoiseen elämäämme. *Sortavalan kuuromykät.*

KUUROMYKKÄIN JOULU

ilmesty taas marraskuun aikana runsaasti kuvitettuna ja sisältörikkaana. Kuuromykkäinliiton tehokkaampi toiminta on mahdollinen ainoastaan siten, että omaa joululehteämme saadaan entistä enemmän kaupaksi. Tarmokkaat, luotettavat asiamiehet voivat ilmoittautua osoitteella: KUUROMYKKÄIN JOULU, HELSINKI, LHSANKATU 27 E 10.

Työ joululehtiemme levittämiseksi on työtä oman asiamme hyväksi.

Syysk. 22 p:nä vietettiin Tampereen Kuuromykkäin yhdistyksen rovasti Nyberg-vainajan muistolle omistettua surujuhlaa. Tilaisuutta varten koristettiin pöytä y.m. valkoisin ja mustin väreihin sekä kukilla. Läsä oli yli 30 henkeä rovastin muistoa kunnioittamassa ja kanssamme oli myös kutsuttuna rovasti Nybergin käly, rehtorinna Länkelä.

Juhla aloitettiin virrellä, jonka lausui nti Talvia. Puheenjohtaja M. Katainen lausui tervehdysanat. Neiti S. Talvia piti rovastin muistolle liikuttavan ja kauniin muistopuheen, muistuttaen, että rovasti on käynyt 27 kertaa pitämässä kirkkopäiviä ja nyt hän on poissa. Kyyneltyivät monen silmät. Rouva Länkelä toi tervehdyksen rovasti-vainajalta ja kertoi vainajan elämän työstä sekä sairautensa ajoista ennen kuolemaansa. Sitte nti Talvia kertoi käynnistään rovastin hautajaisissa ja rovastin hautajaisjuhlista Helsingissä.

Rva Kirsti Ahonen kertoi muistelmiaan niiltä ajoilta, jolloin rovasti kävi Karjalassa ja Nurmeksessa usean kerran ennenkuin Karjala sai oman, uuden papin. Sitte laulettiin rovastin säveltämä virsi.

Tarjottiin K.m. yhdistyksen puolesta kaikille pullakahvit. Mieliin painuvan surujuhlan jälkeen hajaannuttiin. Rovastin muisto elää ja velvoittaa meitä elämään sovussa ja uskossa Jumalaan.

Vanhain k.m. päivää vietetään H:gin K.m. yhdistyksellä 2 p. marraskuuta klo 18.

Arvokas, monipuolinen ohjelma! — Tervetuloa!

Tampereella järjestetään entiseen tapaan pyhäinmiesten päivänä 2 p:nä marrask. klo 18 kirkkopäivät Johanneksen kansakoululla. Ja 4 p:nä (maanantaina) k.m. yhdistyksen huoneustossa iltama vaihtelevalla ohjelmalla. Herrat Väinö Sihvola esitelmöi Englannin matkastaan ja myös J. Lehtimäki y.m. Tuotava »Lesken ropo» laatikot tyhjennettäväksi.

K.m. yhdistyksestä saa yösijan, kun itse tuo lakanan ja peitteen. *Johtokunta.*

Riihimäen K.m. yhdistyksen kaikkia jäseniä ja ei jäseniä pyydetään saapumaan kunnioittamaan rovasti H. Nybergin muistoa Seurakuntatalolle lokak. 27 p:nä. Kahvintarjoilu. Tervetuloa!

Ensin kokoontutaan klo 12 Riihimäen kirkkoon, jossa v.t. k.m. pappi *Urho Paljakka* pitää jumalanpalveluksen ja Herranchoollisen, ja sen jälkeen siirrytään Seurakuntatalolle.

H:gin Kuurom. V.- ja U.-seuran syys-iltama ja palkintojenjako-tilaisuus H:gin K.m. yhd. 16. 11. -35 klo 19. Hauska, monipuolinen ohjelma! — Tervetuloa!

Palvelusta haluaa. Kaikkiin taloustöihin totunut, siisti ja ahkera kuuro neiti haluaa palveluspaikkaa heti tai myöhemmin.

Vast. Neiti Maria Syrjälä, Merijärvi, Haavisto.

Kyminlaakson K.m. V- ja U-seura „Tähti”
järjestää hauskan

iltaman Olympialaisrahaston hyväksi

Kotkassa lokakuun 27 päivänä alkaen kello 17

Puhe: V. Sihvola (viime kesäisestä Lontoon olympialaisista).
Näytelmä, y.m.

Kaikille niille, jotka ovat kunnioittaneet
Rovasti HUUGO NYBERG'in

muistoa puhein, lauluin, soitoin, kukkais-
tervehdyksin ja sähkösanomin, sekä osan-
otosta suureen suruuni pyydän lausua
kunnioittavimmat kiitokseni.

Eero Jalkanen.

VALOKUVIA

rovasti Huugo Nybergin hautajaisista syyskuun 14 päivä (katso kuvia 2. ja 3. sivuilla). Hinta Smk. 5:— ja postikulut. Voidaan tilata herra

Knut Rosenbergilta, os.: Mariank. 13 b. Helsinki.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Suomen Kuuromykkäinliiton äänenkannattaja

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa, kuun alkupäivinä.

Toimittajat: Urho Kierimo vastaava, Rurik Pitkänen, toimitussihteeri, Liisankatu 27, E. Käsikirjoitukset lähetettävä ennen kuukauden loppua ehtiäkseen seuraavaan numeroon.

Tilauksia: 20 markkaa vuosikerta. Puolen vuoden tilauksia ei vastaanoteta.

Ilmoitushinnat: Kertailmoituksista 50 penniä palsta-millimetritä. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 10 markkaa. Kuolinilmoitukset 20 markkaa. Postikulu-
jen välttämiseksi pyydetään maksu lähettämään ilmoituksen mukana lehden konttoriin.